

Ramadà de mort

El president algerià, Liamine Zéroual, prepara una reforma amb l'objectiu de perpetuar-se en el poder. El país, mentrestant, viu un sagnant conflicte que confirma el fracàs de la camarilla governant.

Ja en diuen el "Ramadà de la Mort". Més de dues-centes persones han mort els primers quinze dies del dejuni musulmà a Algèria per l'explosió de cotxes bomba a Alger i pels atacs, bàrbars, contra famílies senceres de poblacions properes a la capital. Una xifra esgarrifosa que confirma de nou el fracàs del projecte elaborat pels militars a fi de democratitzar el país exclouent-ne els islamistes i els partits laics d'oposició. Mentre les bombes esclaten regularment, el president, el general Liamine Zéroual, es manté, tretze són tretze, amb la idea de continuar una reforma inviable que només vol perpetuar en el poder la camarilla político-militar que ha dirigit el país des de la independència de França, el 1962.

Entre les virtuts d'aquest grup d'oportunistes es destaca la d'haver saquejat un dels països amb més futur del nord d'Àfrica, gràcies als seus recursos en hidrocarburs i al potencial agrícola. Fa uns anys, arran de la primavera democràtica que va propiciar el general Benjedid després dels disturbis d'Alger de la tardor de 1988, hom va calcular que els dirigents algerians havien robat 23.000 milions de dòlars, una quantitat que equivalia al deute extern del país. No satisfets amb això, els militars també han dilapidat el respecte que Algèria s'havia guanyat amb la seva lluita anticolonial. Què en queda ara, d'uns dels fars del no-alineament, d'una de les capitals que batallaven diplomàticament per un nou ordre internacional, tant polític com econòmic? Res, potser el malson que la perversió dels ideals a vegades no coneix límits. El Front Polisario és l'únic que continua rebent ajuda d'Alger, segurament per raons estratègiques contra un Marroc amb el qual competeix per l'hegemonia del Magrib.

La grotesca obstinació del general Zéroual és proporcional a la miopia d'Occident en un conflicte que, segons els darrers informes d'AI, ha causat la mort a 50.000 persones en cinc anys. Atemorida per la victòria del Front Islàmic de Salvació (FIS) en la primera volta de les eleccions legislatives de desembre de 1991, França va abonar des del primer moment el cop d'estat dels militars que van suspendre el procés electoral democràtic. En lloc de defensar el respecte de la voluntat dels algerians, que havien votat en massa el FIS i castigat l'ex-partit únic, el Front d'Alliberament Nacional (FLN), la diplomàcia francesa va apostar pels seus amics. La UE, que en política exterior actua per impulsos, ha seguit les directrius marcades des de París. Potser Alemanya ha estat el soci comunitari més audaç permetent la residència de destacats dirigents del moviment islamista. La diplomàcia espanyola,

ARXIU / EFE

com quasi sempre, ha anat a remolc dels altres, en aquest cas de França. Ni Fernández Ordóñez, ni Solana, ni Matutes no han dissenyat cap política de futur amb Algèria, que tingui en compte escenaris diferents, entre ells l'ascensió al poder dels islamistes o un pacte entre el FIS, els partits laics d'oposició i el govern. Sembla com si s'haguessin cregut els militars, que asseguren que els "terroristes són residuals".

El conflicte és cada cop més radicalitzat. Zéroual, que fa un any gaudia d'un cert crèdit, després de guanyar unes eleccions presidencials restringides, ha perdut el suport dels berbers antiislamistes de l'Agrupació per la Cultura i la Democràcia (ACD de Saïd Sadi), que van criticar la reforma de la constitució que preveu la il·legalització dels partits islamistes i berbers. Els militars solament compten amb les formacions satèl·lit, l'Aliança Nacional Republicana, de l'ex-primer ministre Reda Mâlek, el Moviment de la Societat Islàmica, el Partit de la Revolució Algeriana i algun sector de l'FLN, dividit. En l'altra banda, hi figuren dues formacions que van signar la plataforma de Roma de gener del 1995, el FIS i el Front de Forces Socialistes (FFS, d'Ait Àhmed). El FIS continua essent popular, però els grups insurgents, el GIA i l' AIS, es mostren molt reticents a una sortida política de la crisi. Fins i tot han amenaçat Abasi Madani si negocia amb el govern. Des de l'exili, Ait Àhmed, ha demanat la mediació dels EUA. Un gest, criticat pels militars, que pot afectar el conflicte, vista la poca simpatia de Washington per la camarilla de Zéroual.

Més de dues-centes persones han mort els primers quinze dies del Ramadà a Algèria. Segons Amnistia Internacional, el conflicte que viu aquest país ha causat la mort de 50.000 persones en cinc anys.

Antoni Castel